

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărîrii de Guvern
cu privire la frecvența uniformă a controalelor oficiale asupra animalelor și bunurilor care
intră în Republica Moldova

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărîrii de Guvern cu privire la frecvența uniformă a controalelor oficiale asupra animalelor și bunurilor care intră în Republica Moldova a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Subdiviziunea: Direcția medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală. Persoana responsabilă și datele de contact: Cozlov Deonisii Tel. 022 204 531, e-mail: <i>deonisii.cozlov@maia.gov.md</i>
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ În temeiul prevederilor art. 49 al Legii nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Nr. 199-201 art. 265, 2024). Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la frecvența uniformă a controalelor oficiale asupra animalelor și bunurilor care intră în Republica Moldova vine întru executarea acțiunii nr.138 din Planul de Acțiuni al Guvernului Republicii Moldova pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024. Concomitent, Proiectul Hotărîrii de Guvern cu privire la frecvența uniformă a controalelor oficiale asupra animalelor și bunurilor care intră în Republica Moldova transpune Regulamentul (UE) 2130/2019 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2019 de stabilire a unor Norme detaliate privind operațiunile care trebuie efectuate în timpul și în urma controalelor documentare, de identitate și fizice asupra animalelor și bunurilor care fac obiectul controalelor oficiale la posturile de inspecție la frontieră, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 321/128, din 12 decembrie 2019 și prevederile Regulamentului (UE) 2129/2019 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2019 de stabilire a unor norme pentru aplicarea uniformă a frecvenței în ceea ce privește controalele de identitate și fizice asupra anumitor transporturi de animale și bunuri, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 321/122, din 12 decembrie 2019.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative Se cunoaște despre faptul că stabilirea normelor pentru aplicarea uniformă a ratei de frecvență adecvate în vederea controalelor de identitate și controalelor fizice ale loturilor din categoriile de animale și mărfuri care intră în Republica Moldova trebuie să contribuie la diminuarea riscului prezentat de fiecare animal, bun sau categorie de animale pentru sănătatea umană, animală, plantelor, precum și pentru mediu înconjurător.

Din acest considerent, aprobarea **a) Normelor detaliate privind operațiunile care trebuie efectuate în timpul și după controalele documentelor, controalele de identitate și controalele fizice ale animalelor și mărfurilor supuse controalelor oficiale la punctele de control la frontieră** precum și, stabilirea **b) Normelor pentru aplicarea uniformă a ratelor de frecvență pentru controalele de identitate și controalele fizice ale anumitor loturi de animale și mărfuri** sunt foarte importante , intervin în concordanță și se întreprind concomitent, iar eficiența măsurilor întreprinse poate avea succes doar în cazul când sunt efectuate corect și realizate printr-un sistem de control bine organizat și reglementat sub toate aspectele de către autoritățile competente.

Astfel, în vederea asigurării unei aplicări uniforme a normelor de control oficial ar trebui stabilite norme comune care să reglementeze acțiunile pe care autoritățile competente să întreprindă în cazul unui risc pentru sănătatea umană, a animalelor sau a plantelor, pentru bunăstarea animalelor și pentru mediu.

Operațiunile efectuate în timpul controalelor documentare, verificărilor de identitate și controalelor fizice urmăresc asigurarea un nivel ridicat de performanță al controalelor oficiale. Prin urmare, normele stabilite ar trebui să se bazeze pe aceleași principii ca și cerințele pentru efectuarea controalelor documentare, a verificărilor de identitate și a controalelor fizice la frontieră.

În această măsură, pentru a obține o eficiență înaltă a măsurilor propuse în cazul controalelor oficiale în domeniul agroalimentar, este necesară introducerea unor reglementări pentru aplicarea uniformă a ratelor de frecvență pentru controalele de identitate și controalele fizice ale anumitor loturi de animale și mărfuri care intră în Republica Moldova și a normelor detaliate privind operațiunile care trebuie efectuate în timpul și după controalele documentelor, controalele de identitate și controalele fizice ale animalelor și mărfurilor supuse controalelor oficiale la punctele de control la frontieră.

Aceste reglementări sunt absolut necesar de întreprins, deoarece sunt o parte componentă a măsurilor de controale oficiale în domeniul agroalimentar, plecând de la faptul că fluxul sporit de animale, transportului de animale și mărfurilor la frontiera cu Republica Moldova reprezintă azi o provocare majoră.

Annual, ANSA aprobă planul controalelor de stat asupra obiectelor și unităților prin prisma competențelor sale. Tot odată, simestrial, ANSA publică rezultatele oficiale ale controalelor efectuate pe pagina oficială a agenției.

Prezentul proiect ajustează și actualizează cerințele legislației privind stabilirea măsurilor de control conform practicilor UE.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect are drept scop stabilirea unor măsuri necesare pentru implementarea prevederilor noii legi privind controalele oficiale și anume Legea nr. 82/2024 privind controalele în domeniul agroalimentar și asigurarea siguranței alimentelor, aplicarea unui sistem modern și performant de supraveghere și monitorizare a proceselor pe întreg lanțul alimentar în vederea asigurării accesului consumatorului final la produse sigure și inofensive.

Rezultatele scontate ale prevederilor prezentului proiect sunt: introducerea pe piața din Republica Moldova a produselor de origine animală sigure și inofensive; efectuarea controalelor fizice și de identitate la frontieră a loturilor de animale importate în vederea implementării bunelor practici europene pentru țara noastră; reducerea riscului pentru sănătatea umană sau animală, bunăstării animalelor care intră în țara noastră ținând cont de riscul prezentat de anumite categorii de animale sau produse alimentare.

Criteriile de referință pentru determinarea frecvenței a controalelor de identitate și fizice efectuate asupra transporturilor de animale, de produse de origine animală, de materiale germinative, de subproduse de origine animală, de produse derivate, reprezintă unele din principalele prevederi ce țin de efectuarea controalelor la frontieră.

Având în vedere tendințele pentru asigurarea bunăstării animalelor și în cazul transportului, prevederile menționate în prezentul proiect vor asigura evaluarea fizică a animalelor și transportului, prin inspecție vizuală a animalelor, a capacității acestora de a continua transportul. În această ordine de idei, se va monitoriza durata călătoriei deja efectuate, condițiile de adăpare și de repaus prevăzute pentru restul călătoriei, capacitatea transportului, pentru oferirea protecției și bunăstării animalelor în timpul transportului.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

La Proiectul Hotărîrii de Guvern cu privire la frecvența uniformă a controalelor oficiale asupra animalelor și bunurilor care intră în Republica Moldova nu a fost identificate opțiuni alternative decât cea de aprobare a proiectului dat, reeșind din faptul că prevederile propuse vin să ajusteze și să perfecționeze cadrul normativ conform precizărilor UE;

În privința riscurilor privind lipsa de intervenție menționăm următoarele: introducerea pe piața Republicii Moldova a loturilor de animale, produselor de origine animală neconforme și nesigure care vor pune în pericol sănătatea animală, publică și afectarea siguranței produselor de origine animală.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Operațiunile efectuate în timpul controalelor documentare, verificărilor de identitate și controalelor fizice vor fi eficiente și vor asigura un nivel ridicat de performanță al controalelor.

Proiectul dat nu implică acțiuni de reformare structural sau instituțională, deoarece autoritatea responsabilă de efectuarea controalelor fizice și documentare la frontieră ce ține de importul loturilor de animale, produse de origine animală, subproduselor de origine animală este ANSA, și respectiv nu va implica funcții sau atribuții suplimentare ale personalului implicat în realizarea acestor prevederi.

Prin urmare, ratele de frecvență ale controalelor de identitate și ale controalelor fizice ar trebui stabilite în funcție de riscul prezentat de fiecare animal, bun sau categorie de animale sau bunuri pentru sănătatea umană, animală sau a plantelor, bunăstarea animalelor sau, în ceea ce privește organismele modificate genetic, precum și pentru mediu inconjurator.

Acest proiect implică măsuri pentru a asigura buna implementare a prevederilor legii controalelor oficiale în domeniul agroalimentar, astfel încât să fie asigurat principiul siguranței alimentelor.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Din punct de vedere economic, financiar și al sănătății publice impactul se așteaptă să fie în măsură pozitivă. În primul rând, se preconizează beneficii din incidența redusă introducerii pe piața internă a țării noastre produselor necalitative și neconforme. Pe termen lung, cadrul strategic simplificat și mai coerent va fi în avantajul tuturor, avînd un cadru normativ, flexibil și bazat pe rezultate eficiente în urma efectuării controalelor oficiale la posturile de inspecție a frontierei Republicii Moldova. Întorcînt ANSA efectuează controalele fizice și documentare ale animalelor și bunurilor care intră în Republica Moldova, mijloacele financiare de efectuare acestor controale sunt prevăzute în bugetul instituției și din contul bugetului ANSA.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Datorită obiectivelor propuse și promovării celor mai bune practici pentru măsurile de controale oficiale, transportatori de animale, produse de origine animală și alți reprezentanți din lanțul alimentar vor fi mai bine informați cu privire la măsurile control la frontieră, precum și referitor la responsabilitățile care le revin. Alt aspect ce prevede acest proiect este faptul că următoarele animale nu vor fi obligate să fie supuse examenului clinic individual: păsări de curte; păsări; animale de acvacultură și orice pești vii; rozătoare; lagomorfe; albine și alte insecte; reptile și amfibieni; alte nevertebrate; anumite animale de grădini zoologice și de circ, inclusiv ungulate, considerate a fi periculoase; animale cu blană, astfel se urmărește reducerea timpului efectuării controalelor la frontieră în cazul importului loturilor de animale sus menționate și eficientizarea timpului acordat controalelor la frontieră de către importatori. Tot odată prevederile acestui proiect nu implică costuri de conformare din motiv că nu implică eliberarea de careva acte permissive, reeșind din faptul că la intrare în țară operatorii prezintă acte permissive eliberate de către autoritatea competentă din țara de origine a animalelor sau bunurilor care intră în Republica Moldova.
4.4. Impactul social 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Deoarece prezentul proiect de Hotărâre de Guvern reglementează în special domeniul veterinar, animalier, etc, prin urmare nu există impact asupra datelor cu caracter personal, sau cel puțin aceste norme nu afectează cumva acest domeniu. 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Deoarece prezentul proiect de Hotărâre de Guvern reglementează în special domeniul veterinar, animalier, etc, prin urmare nu există impact asupra echității și egalității de gen, sau cel puțin aceste norme nu afectează cumva acest domeniu.
4.5. Impactul asupra mediului Deoarece prezentul proiect de Hotărâre de Guvern reglementează în special domeniul veterinar, animalier, etc, prin urmare nu există impact asupra echității și egalității de gen, sau cel puțin aceste norme nu afectează cumva acest domeniu
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Alte impacturi și indicatori concreți ai succesului sunt:

-sporirea gradului de asigurare a populației cu produse de origine animală de calitate, prin efectuarea controalelor oficiale eficiente la frontieră; - creșterea nivelului bunăstării animalelor care traversează frontiera țării noastre, prin respectarea cerințelor de transport a acestora prevăzute în prezentul act normative.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Prezentul proiect transpune integral Regulamentul (UE) 2130/2019 de stabilire a unor norme detaliate privind operațiunile care trebuie efectuate în timpul și în urma controalelor documentare, de identitate și fizice asupra animalelor și bunurilor care fac obiectul controalelor oficiale la posturile de inspecție la frontieră și prevederile Regulamentului (UE) 2129/2019 de stabilire a unor norme pentru aplicarea uniformă a frecvenței în ceea ce privește controalele de identitate și fizice asupra anumitor transporturi de animale și bunuri. Sistemul actual ar putea permite, dezvoltarea unor programe durabile de control, prin solicitare și furnizare de cofinanțare la nivelul UE.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul dat creează cadrul juridic intern necesar în vederea implementării legislației naționale în domeniul controalelor oficiale care transpune prevederile UE: Legea nr 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu prevederile articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare începând cu data de 12 iulie 2024 (https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-frecventa-uniforma-a-contrloalelor-oficiale-asupra-animalelor-si-bunurilor-care-intra-in-republica-moldova/12821), a inițiat consultările publice asupra elaborării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la frecvența uniformă a controalelor oficiale asupra animalelor și bunurilor care intră în Republica Moldova. Propunerile și recomandările pe marginea proiectului Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la frecvența uniformă a controalelor oficiale asupra animalelor și bunurilor care intră în Republica Moldova au putut fi expediate până pe data de 25 iulie 2024. În vederea respectării prevederilor legislației în vigoare proiectele urmează a fi supuse avizării și consultării publice cu autoritățile publice și asociațiile de profil, conform prevederilor art. 32 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, fiind plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md la compartimentul Transparență decizională/ Proiecte de documente.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție în conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Proiectul urmează a fi supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației în conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției în conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect reprezintă act normativ de punere în aplicare a prevederilor care fac obiectul controalelor oficiale la punctele de control la frontieră, și anume a Legii nr.82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Sub aspect financiar și economic implementarea acestor proiecte de Hotărâri de Guvern nu va necesita finanțare suplimentară din buget.

Implementarea prevederilor prezentelor Norme sanitare veterinare se va efectua din bugetul de stat în limita mijloacelor alocate pentru măsurile de control, și nu necesită mijloace

ANSA reprezintă autoritatea competentă națională responsabilă de segmentul controalelor oficiale și reprezintă autoritate principală în prevenirea și controlul introducerii pe piața Republicii Moldova a produselor neconforme și nesigure pentru populația umană și animală.

Anume ANSA intervine în efectuarea controalelor oficiale la frontieră în cazul importurilor și tranzitului animalelor, produselor de origine animală, documentelor de însoțire și altele.

Relatăm faptul că prevederile propuse prin proiectul dat nu necesită alocare de mijloace financiare suplimentare.

Secretar de Stat

Iurie SCRIPNIC

Ex: Deonisii Cozlov

Tel: 022 204 531